eſt ſimile. Sed dices ſuppono ꝙ noticia non concur
rat actiue ad actum voluntatis tunc voluntas ſe ſo
la mouet ſe effectiue ergo eſt nobilior ſeipſa. Qui-
dam dicunt ꝙ non ſequitur quia calx cum aqua ca-
lefacit ſe ⁊ reducit ſe de actu virtuali ad actum for
malem. Sed contra tunc eodemmodo poſſet dici ꝙ
celum mouetur a ſe. Ideo alij dicunt ꝙ voluntas in
formata volitione finis mouet ſe ad volendum me-
dia. Sed tunc queritur de illa volitione finis an ꝓ-
ducitur a ſola voluntate effectiue: ſicut calor produ
cit calorem non mediante alia potentia ſed per ſeip
ſum videtur ꝙ illa prima volitio ſit a voluntate per
modum nature. Vel eſt a voluntate mota ab intelle
ctu et hoc ſufficiat pro argumento. Alij recurrunt
ad deum dicentes ꝙ voluntas non eſt ratio totalis
ſed deus cum voluntate et pe. cum queritur ab eis
vel voluntas eſt cauſa actus inq̄tum voluntas vel
per aliquid ſuperadditum ſibi ſi pri. ergo voluntas
ſemper habet actum ſi ſecundum queritur de illo ſu
peraddito ſeu illud non videtur phiſice dictum.

¶ Ad decimumtertium dictum eſt probabiliter ꝙ
noticia practica que dicitur actiua efficit actum vo
luntatis nec tamen ſemper actus voluntatis neceſſa
rio ſequitur noticiam ſed libere. et ideo non intendi
tur niſi ſecundum beneplacitum voluntatis ſicut po
tentia motiua eſt cauſa motus et tamen ſubdit̄ vo-
luntati. Ad alia duo ſatis patet ex dictis. Et nota
ꝙ ſecundum ariſtote. in tertio de anima appetibile
eſt mouens non motum ⁊ ideo obiectum intellectū
mouet voluntatem aliquomodo. Sed non oportet
ꝙ moueat eam effectiue. Similiter aliquando dici
mus abſolute ꝙ bonum eſt obiectum voluntatis et
aliquando dicimus ꝙ bonum in intellectum ſiue ve
rum ſiue apparens eſt obiectum voluntatis Sanct⁹
Thomas. xij. q. xix. arti. iij. Contra appetitus ſenſi
tiuus poteſt in malum vt patet de audacia que eſt
ad malum arduum idem dicit. Sanct⁹ Tho. ar. v.

¶ Item voluntas eſt ad rem vt eſt in ſe per Sāctū
Thomam ergo non vt eſt in intellectu.

Ad quartum ſic proceditur videtur ꝙ vo
luntas poſſit neceſſitari quia voluntas
per aliquod tempus de neceſſitate con-
tinuat ſuum actum quem elicuit in inſtā
ti non enim habet vltimum iſtans ſui eſ
ſe et alias homo in vna hora haberet meritum infi-
nitum quia in quolibet inſtanti mereretur de nouo
continuando libere et ſunt infinita inſtantia. Sed
contra voluntas ē eſſentialiter libera ergo non po-
teſt neceſſitari.

¶ Reſpondeo dicendum ꝙ duplex eſt neceſſitas ſci
licet coactionis vt ſi lapis proijciatur ſurſum et ſic
omnes concedunt voluntatem non neceſſitari. Alia
eſt neceſſitas ſecundum Sanctuꝫ Thomam de ve.
q. xxij. ar. v. naturalis inclinationis vel ſecundum
alios ineuitabilitatis et ſic neceſſe eſt graue quod
tamen non cogitur deſcendere remoto prohibente.
Item adhuc duplex ē neceſſitas ſcilicet quo ad ſpe
cificationem. Alia autem quoad exercitium. Exem
plum primi quando ſcilicet talis eſt neceſſitas ꝙ ſi
voluntas habeat aliquem actuꝫ oportet neceſſario
ꝙ habeat talem actum et ſic voluntas neceſſitatur
ad volendum beatitudinem in vniuerſali quia ſi cir
ca eam habeat aliquem actum oportet ꝙ velit eam.
Poteſt tamen nullum actum habere et ideo non ne
ceſſitatur per exercitium quia non neceſſario elicit
talem actum. Si dicas bene ſequitur iſte non eſt er-
go non eſt beatus antecedens eſt volitum ab occidē
re ſe ergo ⁊ conſequens dicit Sanctus Thomas in
iiij. diſt. xlix. q. i. ar. iij. q. ij. ad tertium ꝙ non eſſe eſt
aliquo modo bonum iſti. Item hoc modo neceſſita
tur ad volendum media ſine quibus finis non habe
tur. Contra volicio talium eſt electio ergo non ne-
ceſſitatur ad eligendum Sanctus Thomas. xij. q. x
ar. ij. tertium. Tunc dicitur ꝙ volūtas poteſt neceſ
ſitari quo ad ſpecificationem et multi thomiſte opi
nantur ꝙ a quolibet iudicio pleno actuali in parti-
culari voluntas neceſſitatur quo ad ſpecificationeꝫ
et quo ad exercitium ſtante imperio vt ſi iudicē om
nibus modis hoc eſſe faciendum et intellect⁹ dicat
fac hoc tunc illo ſtante voluntas non poteſt non eli
cere actū circa hoc et hoc videtur ex. ſ. t. xij. q. xvij.
ar. v. ad primū. Itē alias. virtutes non eſſent conne
xe quia poſſet predicto modo haberi plenus actus
prudentie ſine actu alterius virtutis. Item nunq̄ ē
defectus in voluntate niſi ſit defectu in intellectu.
vt patet. i. parte. q. xlij. ar. i. ergo ſi intellectus ſit ple
ne perfectus volūtas non poteſt omittere. Poſſet
queri an illud imperium ē apprehenſio tantū vel iu
dicium alicuius propoſitionis vel actus volūtatis
ſ. t. xij. q. xvij. dicit ꝙ precipere eſt intellectus. Alij
autem tenent oppoſitum dicentes voluntatē nō poſ
ſe neceſſitari quo ad exerciciuꝫ actus quia nullum
eſt meritū in actu quem neceſſario elicimus. Forte
dicis ꝙ ibi eſt meritum quia anteq̄ haberemus ta-
le iudicium in poteſtate noſtra erat ipſum nō habe-
re. Sed contra tunc actus beatorum eſſent nūc me-
ritorij quia dum viuerent poterant non habuiſſe ta
lem actum. Item tunc quelibet continuatio ⁊ act⁹
exterior haberent rationem non meriti. Secundo
tunc aliquis poſſet bene agere moraliter ſine ſpecia
li auxilio vt patet de illo qui plene iudicat ꝙ tenet̄
intrare religionem: nec ad tale iudicium requiritur
ſpecialis concurſus cum ſit falſum. Item ſtante ple
no iudicio de opere conſilij poſſum adhuc ipſuꝫ nō
facere ergo plenum iudicium non neceſſitat volun-
tatem. Item pro ſtatu vie nichil creatum neceſſitat
voluntatem ad exercitium vt videtur velle. S. T.
xij. que. x. arti. ij. ⁊ de veritate que. xxij. ar. vj. de ma.
que. vj. Item tunc demon poſſet bene agere quia ip
ſe cognoſcit plene aliquid eſſe faciēduꝫ quando vi
det hominem bene agere. Et bonus philoſoph⁹ mo
ralis poteſt eſſe male vite. et tamen ex ſecundo ethi
corum cognoſcit omnes circunſtantias ergo plenū
dictamen non neceſſitat voluntatem aliquomodo
alias habens tale dictamen ſemper continuaret ſu
um actum vt ſi habeat plenum dictamen ꝙ non eſt
ceſſandum ab actu. Sed hic eſt dubium cum eſſe li
berum ſit eſſentiale voluntati. quare dānati nō poſ-
ſunt bene agere ſed de hoc. ſ. t. de veri. q. xxiiij. ar.
ad. xij. et loquor de homine damnato in corpore ⁊
anima ⁊c. de hoc alias. ¶ Item aliquod eſt plenuꝫ
dictamen cui nullus poteſt ſe conformare ergo non
neceſſitat. Antecedens patet de iſto nichil eſt volen
dum. Non eſt neceſſe ꝙ habens iſtud plenum iudici
um aliquid velit. Sed contra hanc opinionem obij
citur quia angelus in primo inſtanti non poteſt pec
care ſecundum. ſ. t. ergo neceſſitatur ad eliciendum
actum in illo inſtanti ſi habeat preceptum. Item vo
luntas in caſu poteſt neceſſitari ad ceſſandum ab a-
ctu ergo poteſt neceſſitari ad volenduꝫ. Antecedēs
patet ſi precipiatur ſorti velle a et poſtea prohibea
tur ſibi ſcilicet in ſecunda medietate hore tunc ſor-
tes non poteſt continuare eandem volitionem nu-
mero per totam horam. alias idem actus eſſet ſuc-